

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-3-162 (Devralma)
Karar Sayısı : 10-64/1355-498
Karar Tarihi : 12.10.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA,

B. RAPORTÖRLER: Şahin YAVUZ, Burak BÜYÜKKUŞOĞLU,
Çağlar Deniz ATA, Neyzar MENTEŞOĞLU

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Besler Gıda ve Kimya San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Ayşegül ÖZFINDIK
Kısıklı Mah. Ferah Cd. No:1 Çamlıca Üsküdar / İstanbul

D. TARAFLAR : Besler Gıda ve Kimya San. ve Tic. A.Ş.
Kısıklı Mah. Ferah Cd. No:1 Çamlıca Üsküdar / İstanbul

Ebubekir ÇALLI

Yeni Sahra Barbaros Mah. Evren Cad. Çim Sok. No:17
Kadıköy / İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Turyağ Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin %15,67'sine tekabül eden hisselerin Besler Gıda ve Kimya San. ve Tic. A.Ş. tarafından Ebubekir Çallı'dan devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 7.8.2009 tarih ve 5604 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 30.9.2009 tarih, 2009-3-162/Öİ-09-Ş.YA sayılı Ön İnceleme Raporu, Rekabet Kurulunun 8.10.2009 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 09-45/1138-M sayı ile işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 10. maddesinin birinci fıkrası uyarınca nihai incelemeye alınmasına karar verilmiştir.

Söz konusu karar ve karara dayanak oluşturan tespitlerin özeti 14.10.2009 tarih ve 4396 sayı ile tarafa tebliğ edilmiş ve ilk yazılı görüşün süresi talep üzerine 4.11.2009 tarih ve 09-52/1280-M sayılı Kurul Kararı ile 30 gün uzatılmıştır. Tarafın konuya ilişkin görüşü 14.12.2009 tarih ve 8870 sayı ile Kurum kayıtlarına girmiştir. Nihai inceleme aşamasında taraflardan istenen bilgilerin tam olarak hazırlanabilmesi için tayin edilen süreler uzatıldığından nihai inceleme süresi Kanun'un 43/1. maddesi çerçevesinde Kurul kararı ile bir ay uzatılmıştır.

Nihai İnceleme sonucunda hazırlanan 25.3.2010 tarih ve 2009-3-162/Nİ-10-Ş.YA sayılı nihai inceleme raporu 8.4.2010 tarihinde taraflara tebliğ edilmiştir. Tarafların ikinci yazılı görüşleri 7.6.2010 tarihinde 4505 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiş, ikinci yazılı görüşe ilişkin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 45. maddesi uyarınca raportörlerce hazırlanan ek görüş 23.6.2010 tarihinde taraflara tebliğ edilmiştir. Tarafların ek yazılı görüşe ilişkin üçüncü yazılı görüşlerinin 23.8.2010 tarih ve 6649 sayı ile Kurum kayıtlarına girmesiyle nihai inceleme süreci sona ermiştir. 12.10.2010 tarihinde yapılan sözlü görüş toplantısı sonrasında işlem, 12.10.2010 tarih ve 10-64 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- İşleme birlikte Besler Gıda ve Kimya San. ve Tic. A.Ş.'nin Turyağ Sanayi ve Tic. A.Ş. üzerinde hukuki yollarla olmasa da fiili olarak kontrol elde edeceği ve bu bakımdan 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi uyarınca birleşme veya devralma sayılan hallerden olduğu,
  - 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen bildirim eşikleri aşıldığından devir işleminin Rekabet Kurulunun iznine tabi olduğu,
  - İşlemin ilgili pazarlardan tüketici margarini ve sıvı yağ pazarlarında rekabetçi endişe doğurmadığı,
  - İşleme birlikte ilgili pazarlardan endüstriyel margarin pazarında,
    - i. Besler Gıda ve Kimya San. ve Tic. A.Ş.'nin rakiplerine göre halihazırda yüksek pazar payı,
    - ii. Geçmiş dönemdeki reel fiyat seviyesi ve değişimleri
    - iii. Müşterilerin çokluğu ve düşük alım gücü,
    - iv. Giriş engellerinin varlığı,
    - v. Rekabetçi baskı yaratacak düzeyde potansiyel rekabetin var olmaması nedenleri ile
- hakim durum yaratılacağı ve yapılan kritik kayıp analizinin tarafların işlem sonrasında fiyat artırma potansiyeline sahip olacağı savını desteklediği,
- Besler Gıda ve Kimya San. ve Tic. A.Ş. tarafından ikinci yazılı savunma ile birlikte sunulan ve hedef şirket üzerinde mevcut kontrol yapısının korunmasını sağlamaya yönelik taahhüdün ortaya konulan fiili kontrol değişikliği sonucunu değiştirmediği,
  - Bu nedenlerle, işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamına girdiği ve izin verilemeyeceği,

sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Turyağ Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Turyağ)

Turyağ'ın ana faaliyet konusu, dökme ham yağ, endüstriyel yağ, rafine yağ ve margarin üretimi ve satışlarıdır. Teşebbüsün margarin üretim ve satışlarının tamamına yakını endüstriyel ürünlerden oluşmaktadır.

Turyağ'ın yönetim kurulu üyeleri İsmail Uğur (Başkan), Ebubekir Çallı, M. Ümid Uğur, Harun Çallı ve Şükrü Çin olup şirketin hissedarlık yapısına Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1: Turyağ Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
A. Edip Uğur	0,30
İsmail Uğur	0,10
M. Ümid Uğur	0,10
Ebubekir Çallı	16,67
Harun Çallı	16,67
Arı Rafine Yağ ve San. A.Ş.	32,83
Besler	33,33
Toplam	100

Kaynak: Bildirim Formu

Turyağ'ın 2008 yılı cirosu ..... TL olarak gerçekleşmiştir.

H.1.2. Besler Gıda ve Kimya San. ve Tic. A.Ş. (Besler)

Devralan Besler, sıvı yağ, endüstriyel margarin ve tüketici margarini üretimi faaliyetlerinde bulunan bir firma olup Ülker grubu bünyesinde yer alan teşebbüse ait ortaklık yapısına Tablo 2'de yer verilmektedir:

Tablo 2: Besler Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Yıldız Holding A.Ş.	46,00
Ülker Bisküvi Sanayi A.Ş.	7,00
Orhan ÖZOKUR	2,50
Ahsen ÖZOKUR	11,00
Murat ÜLKER	13,50
Fatma Betül ÜLKER	2,00
Arı Yağ Rafine San. A.Ş.	10,00
Metin YURDAGÜL	5,00
Ataman YILDIZ	3,00
Toplam	100,00

Kaynak: Bildirim Formu

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Besler hisselerinin %46'sı, Ülker Grubu şirketlerinin büyük bir kısmına da hissedar olan Yıldız Holding A.Ş.'ye (Yıldız A.Ş.) ait olup dosya mevcudunda yer alan bilgilere göre Besler, Yıldız A.Ş.'nin kontrolünde bulunan bir şirkettir. Yıldız A.Ş.'nin kontrolü ise tamamen Ülker Ailesi bireylerine aittir. Tablo 3'te Yıldız A.Ş.'nin hissedarlık yapısına yer verilmiştir.

Tablo 3: Yıldız A.Ş. Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Murat ÜLKER	53,00
Ahsen ÖZOKUR	25,00
Orhan ÖZOKUR	5,00
Ali ÜLKER	5,00
Fatma Betül ÜLKER	5,00
Ömer ÖZOKUR	3,50
Ahmet ÖZOKUR	3,50
Toplam	100,00

Kaynak: Bildirim Formu

Yıldız Holding A.Ş. çatısı altında bulunan Ülker Grubu temel olarak gıda pazarında şekerli mamuller, süt, yağ, un, alkolsüz içecekler, nişasta ve glikoz üretmektedir. Grup ayrıca ambalaj ve PVC folyo, bilgisayar, otomotiv, makine ve yedek parça imalatı, finans ve nakliyat alanlarında da faaliyet göstermektedir.

Besler'in yönetim kurulunda Orhan Özokur (Başkan), Murat Ülker, Ali Ülker, Mehmet Tütüncü, Ahmet Edip Uğur ve Metin Yurdağul bulunmaktadır. Besler'in 2008 yılı cirosu ..... TL olarak gerçekleşmiştir.

H.1.3. Ebubekir ÇALLI

Devreden Ebubekir Çallı ile Harun Çallı adlı gerçek kişiler gıda ürünlerinin ticareti ve dağıtımını ile iştirak eden çeşitli şirketlere ortaktır. Gerek aralarındaki akrabalık ilişkisi gerekse ortak buldukları şirketlerde sahip oldukları (benzer) hisse oranları göz önünde bulundurulduğunda bu iki şahıs ortak bir ekonomik çıkar doğrultusunda faaliyet gösteren tek bir teşebbüs niteliğindedir. Çallı Ailesi'nin ilgili pazarlarda, Turyağ dışında üretim faaliyeti bulunmamakta olup yalnızca dağıtım işi ile iştirak etmektedir. Çallı Ailesi'ne ait şirketlerle bu şirketlerin ortaklık oranları ve faaliyet alanlarına Tablo 4'te yer verilmiştir.

Tablo 4:Çallı Ailesi Ortaklık ve İştirakleri

Şirket Ünvanı	Pay Oranı (%)		Faaliyet Alanı
	Ebubekir Çallı	Harun Çallı	
Çallı Gıda ve San. Tic. A.Ş.	40	40	Gıda Ticareti
Çallı ve Çallı Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	35	35	Gıda Ticareti
Milkon Süt ve Gıda Mam. San. Tic. A.Ş.	25	25	Süt Ürünleri üretim ve ticareti
Uğur Ambalaj Yatırım San. Tic. A.Ş.	48	48	Ambalaj üretimi ve ticareti
Turyağ Gıda San. Tic. A.Ş.	25	25	Yağ üretim ve ticareti
Arda Petrol İnş.Teks.İth.İhr.San.Tic.Ltd. Şti.	0	70	Akaryakıt ticareti

Kaynak: Bildirim Formu

H.2. İlgili Pazar

H.2.1 İlgili Ürün Pazarı

Dosya konusu işlemde hisse devrine konu olan Turyağ, bitkisel yağ üretimi işi ile iştirak etmektedir. Kurul'un 7.2.2008 tarihli, 08-12/130-46 sayılı Gıdasa Kararı'nda ilgili pazar ayrıntılı olarak analiz edilmiş ve bitkisel yağ üretimi talep ve arz ikamesi dikkate alınarak alt pazarlara ayrılmıştır. ilgili ürün pazarı tespit edilirken, öncelikle margarin ve sıvı yağ arasındaki ikame edilebilirlik incelenmiş ve margarinin sıvı yağ ile ikame edilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır. Margarin pazarı ise endüstriyel margarin ve tüketici margarini olmak üzere iki ayrı ilgili ürün pazarına ayrılmıştır.

Bildirim konusu işlem bakımından yukarıdaki pazar tanımları kabul edilerek ilgili ürün pazarları "bitkisel sıvı yağlar pazarı", "endüstriyel margarin pazarı" ve " tüketici margarini pazarı" olarak tanımlanmıştır. Bu pazarlar arasında endüstriyel margarin pazarı etkilenen pazar olarak değerlendirilmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili ürünlerin tüm Türkiye'de dağıtımının yapıldığı ve ülke genelinde rekabet koşullarında bölgeler bazında belirgin farklılıklar olmadığı göz önüne alınarak ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Niteliği

Besler tarafından Turyağ hisselerinin %15,67'sinin Ebubekir Çallı'dan devralınması işlemine ilişkin olarak taraflar, 15.6.2009 tarihinde devir işlemi düzenleyen "Hisse Devir Sözleşmesi"ni (devir sözleşmesi) imzalamışlardır. Devir sözleşmesi uyarınca Ebubekir Çallı'dan devralınacak Turyağ'ın toplam sermayesinin %15,67'si, işlemin gerçekleşmesi ile "C grubu" hisseye dönüşecektir. Turyağ Ana Sözleşmesinin Sermaye başlıklı 6. maddesinde, şirket sermayesinin A, B ve C grubu hisseler olmak üzere, aralarında herhangi bir fark veya rüçhan hakkı olmayan üç gruba ayrılması düzenlenmiştir. İşlem öncesinde şirket sermayesinin %33,33'ü C grubu (Besler'in kontrolünde) hisselerden oluşurken, işlemin gerçekleşmesiyle bu oran %49'a çıkacaktır. Çallı Ailesine ait B grubu hisse oranı ise toplam sermayenin %17,67'sine inecektir. Bu düzenleme ile birlikte devir işleminin ardından Turyağ'ın hisse yapısı Tablo 5'te gösterildiği şekilde olacaktır.

Tablo 5: İşlem öncesi ve sonrası Turyağ hisse yapısı

Hissedar	İşlem Öncesi		İşlem Sonrası	
	Hisse Oranı (%)	Hisse Türü	Hisse Oranı (%)	Hisse Türü
A. Edip Uğur	0,30	A	0,30	A
İsmail Uğur	0,10	A	0,10	A
M. Ümid Uğur	0,10	A	0,10	A
Ebubekir Çallı	16,67	B	1,00	B
Harun Çallı	16,67	B	16,67	B
Arı Rafine Yağ ve San. A.Ş.	32,83	A	32,83	A
Besler	33,33	C	49,00	C
Toplam	100		100	

Kaynak: Bildirim Formu

İşlemin gerçekleşmesiyle hisse yapısı değişeceğinden, Turyağ'ın sevk ve idaresini düzenlemek amacıyla ortaklar arasında 22.6.2009 tarihinde "Hissedarlar Anlaşması" imzalanmıştır. Anlaşmada yönetim kurulunun nasıl seçileceğine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Bu durumda şirket ana sözleşmesinin yönetim kurulunun nasıl seçileceğini düzenleyen 9. maddesi geçerliliğini korumaktadır. Buna göre, beş kişiden oluşan yönetim kurulu üyelerinden ikisi A Grubu, ikisi B Grubu, biri de C Grubu hisse sahiplerinin göstereceği adaylar arasından seçilmektedir. Taraflar ana sözleşmede düzenlenen bu yapının işlem sonrasında da devam edeceğini bildirim formunda belirtmişlerdir. Bu düzenlemeye göre işlemin gerçekleşmesiyle Turyağ hisselerinin %49'una sahip olacak olan Besler, beş kişilik şirket yönetim kurulunun (işlem öncesi dönemde olduğu gibi) yalnızca birini atayabilecektir.

Hissedarlar anlaşmasında düzenlenen bir diğer husus ise genel kurul toplantı ve karar nisaplarına ilişkindir. Anlaşmanın 2. maddesi: "Genel Kurul toplantılarında nisap, Şirket hisselerinin en az %50'sini (yüzde elli) elinde bulunduran Hissedarlar'ın toplantıya bizzat veya vekaleten katılmasıyla sağlanacaktır ve kararlar, ilgili Genel Kurul'da hazır bulunan Hissedarların elindeki hisselerin %50'si artı bir hisseye karşılık gelen oyların karar lehinde kullanılmasıyla alınacaktır." şeklinde düzenlenmiştir. Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 372. maddesinde olağan genel kurul toplantılarının pay sahiplerinin en az dörtte birinin katılımıyla toplanabileceği ve ilk toplantıda bu nisap oluşmamışsa, ikincisinde toplantı nisabı aranmaksızın genel kurul toplantısının

gerçekleşebileceği düzenlenmektedir. Tarafların yapmış olduğu düzenleme ile genel kurul toplantılarında aranan nisap TTK hükümlerine kıyasla ağırlaştırılmıştır. Genel kurul toplantı ve karar nisaplarının yukarıda ifade edilen şekilde düzenlenmesi ile Besler'in Turyağ genel kurul toplantılarını diğer hisse sahiplerinden bağımsız olarak tek başına yaparak karar alması ihtimalinin önüne geçilmiştir. Genel kurul toplantıları Besler'in katılımı olmadan diğer iki hissedarın bir araya gelmesiyle de yapılabilecektir.

Kapsam açısından işlemin niteliğine bakıldığında –taraflarca iddia edildiği gibi- devre konu şirket üzerinde kontrol değişikliğinin meydana gelmeyeceği kabul edilirse, devralma işlemi 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamına girmeyeceğinden işlemin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kurul iznine ihtiyaç olmayacaktır. Bu noktada, işlemin her ne kadar Turyağ üzerinde bir kontrol değişikliğine yol açmayacağı ve bu durumun yapılan düzenlemelerle temin edildiği bildirim sahiplerince ifade edilmiş olsa da, fiili (*de facto*) kontrolün varlığı işlem özelinde tartışılmalıdır.

Kontrol kavramı bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulayabilme gücü olarak açıklanabilmektedir. Bu belirleyici etki hukuki veya fiili vasıtalarla sağlanabileceği gibi her iki durumda da kontrol değişikliğinin yoğunlaşmaya yol açabileceği kabul edilmektedir. Sınırlayıcı olmamakla birlikte, fiili (*de facto*) kontrole yol açabilecek hallere örnek olarak, uzun dönemli tedarik anlaşmaları, müşteriler veya tedarikçiler tarafından sağlanan krediler ve yapısal bağlar verilebilir. Besler'in Turyağ üzerindeki fiili kontrolünün varlığının ortaya konulması için taraflar arasındaki mevcut ilişkilerin niteliğine ve bu ilişkilerin Turyağ'ın idare ve karar alma mekanizmasındaki etkisine bakılmıştır. Yapılan tespitler şu şekildedir:

- i. Turyağ hissedarlarından A. Edip Uğur, Turyağ hisselerini devralacak şirket olan Besler'de %10 hisseye sahiptir ve bu hisseleri dolayısıyla Besler'in yönetim kurulunda temsil edilmektedir. Arı Yağ'ın Turyağ'ı satın almasına 1.2.2007 tarihli, 07-11/65-20 sayılı Rekabet Kurulu Kararı ile izin verilmesiyle taraflar arasındaki ilişkiler yapısal nitelik kazanmıştır.
- ii. Arı Yağ'ın Ülker'e yakınlığı ile bilindiği, hem Turyağ'ın hem de Besler'in müşterisi olan Gesaş Genel Gıda San. ve Tic. A.Ş. yetkilisi tarafından beyan edilmiştir.
- iii. Çallı Ailesi ise hem Turyağ hem de Ülker'in distribütörlüğünü yapmaktadır.
- iv. Bu itibarla, işlem taraflarından her biri hâlihazırda diğer taraf(lar) ile yoğun ve karşılıklı ticari ilişki içerisinde, Uğur ve Çallı Aileleri ile Besler arasında mevcut ticari ilişkiler işlemle birlikte artacaktır.
- v. Mevcut durumda Turyağ toplam sermayesi üç ortak (Çallı-Uğur-Besler) arasında eşit (1/3) oranda paylaşmakta ve şirket Uğur ve Çallı Aileleri tarafından ortak kontrol edilmektedir. Bildirime konu işlemin gerçekleşmesiyle birlikte Besler toplam sermayenin %49'una sahip olacak ve sermaye payları arasındaki simetri bozulacaktır.
- vi. %49 oranındaki hissenin Besler'i Turyağ'ın en büyük hissedarı yapmasının ötesinde, Turyağ sermayesinin neredeyse yarısı Besler tarafından sağlanmış olacağından, finansal açıdan Besler'e bağımlı olunacak veya yakın zaman önce sağlanan sermaye girişi dolayısıyla var olan bağımlılık artacaktır.
- vii. Besler'in bağlı olduğu Ülker Grubunun sahip olduğu finansal güç ve ilgili ürün (özellikle endüstriyel margarin) pazarlarındaki ağırlığı da göz önüne alındığında Turyağ'ın diğer hissedarlarının -hukuken mümkün olsa da- fiilen Besler'den bağımsız olarak hareket etme ihtimali zayıflayacaktır.

Fiili kontrol bağlamında belirtilmesi gereken diğer bir konu da Ülker Grubunun hammadde olarak endüstriyel margarinin önemli bir kullanıcısı olmasıdır. Ülker Grubu bisküvi, çikolata kaplamalı ürünler, kokolin gibi pek çok gıda ürünü üretmekte ve dağıtmaktadır. Turyağ'ın üçüncü büyük oyuncu olduğu endüstriyel margarin pazarında Ülker Grubu pazar lideridir. Ülker Grubunun hisselerini satın aldığı teşebbüsle aynı pazarda faaliyet göstermesi yanında, endüstriyel margarin pazarıyla doğrudan ilgili pek çok pazarda da aktif olması, toplamda sahip olunacak %49 oranındaki hissenin şirketin yönetimine katılma amacı güdülmeyen salt yatırım amaçlı olduğu yönündeki iddia ve savunmanın kabul edilebilirliğini engellemektedir.

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında, bildirim konu işlemin Besler'in Turyağ üzerinde fiili kontrol uygulama imkânı elde edecek olması nedeniyle 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(c) maddesi kapsamında birleşme/devralma sayılan hallerden kabul edilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

İnceleme konusu devralma işleminin Kurul iznine tabi olup olmadığının belirlenebilmesi için 1997/1 No'lu Tebliğ'in 4. maddesinde öngörülen ciro veya pazar payı eşikleri açısından işlemin değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede bildirim konusu devralma, pazar paylarından bağımsız olarak tarafların toplam ciroları yönüyle Rekabet Kurulundan izin alınması gerekli bir işlem niteliğindedir.

H.3.2. Yoğunlaşma Analizi

Turyağ'ın endüstriyel margarin pazarındaki pazar payı %..... ve işlem sonrasında Besler'in pazar payı %.....'e yükselecektir. Söz konusu işlemin ardından yoğunlaşma oranı hâlihazırda yüksek olan endüstriyel margarin pazarında mevcut durumda %..... pazar payı ile lider konumda bulunan Ülker Grubu, pazarın üçüncü büyük oyuncusu üzerinde belirleyici etkide bulunabilme olanağı elde edecek ve pazardaki bağımsız büyük oyuncu sayısı dörtten üçe düşecektir.

Endüstriyel margarin pazarında, pazardaki ilk dört firma dahil edilerek hesaplanan HHI değeri 3864'tür. Bu değer de yoğunlaşma derecesinin yüksek olduğu bir pazara işaret etmektedir. Endüstriyel margarin pazarında işlem sonrasında HHI değeri 1356 artacaktır. HHI'nın 3864 olduğu bir pazar yapısında HHI'daki değişimin 1356 olması nedeniyle yoğunlaşma sonrasında rekabetçi endişelerin ortaya çıkabileceği tespiti yapılmıştır.

H.3.3. Tarafların Görüşlerinin Özeti ve Taahhütlerin Değerlendirilmesi

H.3.3.1. Tarafların İtirazları

İşlem tarafları, işlem neticesinde Turyağ'ın kontrolünde herhangi bir değişiklik olmayacağını, hiçbir şekilde hukuki kontrol elde edilmeyeceğini belirtmektedir. Yazılı görüşte Turyağ Ana Sözleşmesi, karar ve toplantı nisaplarının, %49 paya sahip bir azınlık hissedara hiçbir hak vermeyecek şekilde açıkça düzenlendiği belirtilmiştir. Ayrıca Turyağ ve Besler arasında ortak çıkarların olmadığı iddia edilmiştir. Taraflar kontrol değişikliğine ilişkin itirazları saklı kalmakla birlikte, Rekabet Kurulunun kontrol değişikliği olduğuna hükmetmesi halinde değerlendirilmek üzere bir taahhüt sunmuşlardır. Bu taahhüt özetle, kontrol değişikliğinin önlenmesini sağlamaya yöneliktir.

Teşebbüs tarafından grup içi satışların pazar payı hesabına dâhil edilmemesi gerektiği savunulmakta, grup içi satışların pazar tanımına dahil edilebilmesi için hipotetik tekel testi yapılması ve grup içi satışların varlığının fiyat artışını sınırlayan bir rekabetçi baskı yaratıp yaratmadığının değerlendirilmesi gerektiği vurgulanarak, raporda yapılan değerlendirmede grup içi satışların ticari pazara yönlendirilmesinin dikey bütünleşik yapı bakımından yarattığı fırsat maliyetinin dikkate alınmadığı belirtilmektedir.

Yazılı görüşte teşebbüsün, hakim durum analizinde pazar payının tek gösterge olmayacağı belirtilmiştir. Besler'in maliyetlerinin rakiplerinden düşük olmasına rağmen fiyatlarının yüksek olduğu değerlendirmesinin gerçeği yansıtmadığı bir diğer itirazdır. Yazılı görüşte, ilgili ürünlere ilişkin ithalat imkânlarının pazarda önemli bir alternatif olduğu ve rekabetçi baskı oluşturduğu belirtilmiştir. Taraflarca Besler ve Turyağ'ın birbirinin gerçek rakibi olmadığı, birbirlerinin girdiği ihalelere girmedikleri belirtilmiştir. Son olarak, yapılan kantitatif analizlerin doğruyu yansıtmadığı iddia edilmiştir.

H.3.3.2. Taahhüt

Turyağ hissedarlarından A. Edip Uğur'un Besler'de %10 hissesi ve bu hisseleri temsilen adı geçen teşebbüste yönetim kurulu üyeliği bulunmaktadır. Taraflar, işleme izin verilmesi halinde izin kararının taraflara tebliğinin ardından üç ay içerisinde, Edip Uğur'un Besler'de sahip olduğu hissesini Yıldız Holding iştiraki olan bir şirkete gayrikabili rücu olarak devretmeyi ve bu hisselerle ilişkin bugüne kadar kazanılmış olan her türlü haklarından feragat etmeyi taahhüt etmektedir. A. Edip Uğur'un Besler'de sahip olduğu hisselerin devri ile birlikte, işleme izin verildiğine dair kararın tebliğinden itibaren üç ay içerisinde Besler'deki yönetim kurulu üyeliğinden istifa edeceği ve boşalan yönetim kurulu üyeliğine, hisseleri devralan şirketi temsilen bir kişinin atanacağı taahhüt edilmektedir.

Yukarıda özetlenen hisse devrine ilişkin taahhüt yanında, taraflar, genel kurul ve yönetim kurulu toplantı ve karar nisaplarına ilişkin olarak Turyağ'ın Ana Sözleşmesinde aşağıda yer verilen değişikliklerin yapılmasını taahhüt etmektedir:

- i. Mevcut durumda, *“Genel Kurul toplantılarında nisap, Şirket hisselerinin en az %50 ‘sini (yüzde elli) elinde bulunduran hissedarların toplantıya bizzat veya vekaleten katılması ile sağlanacaktır ve ilgili kararlar, Genel Kurulda hazır bulunan hissedarların elindeki hisselerin %50’si artı (1) bir hisseye karşılık gelen oyların karar lehinde kullanılması ile alınacaktır.”* şeklinde olan hükme ek olarak Ana Sözleşmeye, genel kurulun toplanabilmesi ve karar alabilmesi için A ve B Grubu hissedarlarının her ikisinin de toplantıda hazır bulunması ve olumlu oy kullanması gerekliliğinin getirilmesi.
- ii. Turyağ'ın hâlihazırda dört olan yönetim kurulu toplantı nisabı korunurken, karar nisabının üçten dörde çıkarılması.

Taraflar taahhüdün Kurul tarafından kabul görmesi halinde, taahhütname kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesinin takibi amacıyla, Kurul tarafından yetkilendirilebilecek bir gözetmen atanmasını da kabul ve taahhüt etmektedir.

Tarafların getirmiş olduğu taahhüdün uygulanması ile işlem taraflarından Besler ve Turyağ hissedarlarından Edip Uğur arasındaki yapısal bağların azalması söz konusu olacaktır. Bu bakımdan taahhütlerin uygulanması ile birlikte Besler'in Turyağ üzerinde fiili kontrol değışikliği ortadan kalkacağından işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir birleşme veya devralma işlemi sayılmayacağı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Tarafların yazılı ve sözlü görüşleri de dikkate alınarak, düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Turyağ Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin sermayesinin %15,67'sine tekabül eden hisselerin Besler Gıda ve Kimya San. ve Tic. A.Ş. tarafından Ebubekir Çallı'dan devralınması işleminde, 7.6.2010 tarihli ve "Karar No. [10-27/389 M] TAAHHÜTNAME" başlığı ile sunulan taahhüt çerçevesinde kontrolün el değıştirmedine, bu nedenle bahse konu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında olmadığına,
2. Yukarıdaki maddede belirtilen "Taahhüt"ün yerine getirilmesine ilişkin işlemlerin takibine yönelik olarak Başkanlığın görevlendirilmesine,

OYÇOKLUĐU ile karar verilmiştir.

KARŞI OY

(12.10.2010 Tarih 10-64/1355-498 Sayılı Kurul Kararı)

12.10.2010 Tarih 10-64/1355-498 Sayılı Kurul Kararında ifadesini bulan çoğunluk görüşüne; Dosya konusu işlem sonucunda, Besler Gıda ve Kimya San. Tic. A.Ş'nin Turyağ Sanayi ve Tic. A.Ş yi fiilen kontrol edeceği, dolayısıyla ortada 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir birleşme ve devralmanın olduğu; Besler A.Ş'nin yüksek pazar payı, müşterilerin düşük alım gücü, potansiyel rekabetin zayıflığı gibi hususlar dikkate alındığında da söz konusu devralmanın, ilgili pazarda(endüstriyel margarin) hakim durum yaratacağı, bu nedenle 4054 Sayılı Kanunun 7.maddesi uyarınca işleme izin verilmemesi gerektiği, Besler A.Ş'nin ikinci yazılı savunma ile birlikte sunduğu taahhüdün de bu endişeleri gidermeye yetmediği kanaatiyle katılmam mümkün olmamıştır.

İsmail Hakkı KARAKELLE
Kurul Üyesi